

Струка (назив):		САОБРАЋАЈ		
Занимање (назив):		ТЕХНИЧАР ЖЕЉЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА		
Предмет (назив):		ОСНОВЕ САОБРАЋАЈА И ТРАНСПОРТА		
Опис (предмета):		Стручно -теоријски предмет		
Модул (наслов):		Електро-енергетска, телекомуникациона и сигнално-сигурносна постројењима		
Датум:	2021. година	Шифра:	Редни број: 03	
Сврха				
Модул је креиран тако да омогући ученицима упознавање са електро-енергетским, телекомуникационим и сигнално-сигурносним постројењима				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Циљеви				
Кроз овај модул ученици ће бити оспособљени да:				
<ul style="list-style-type: none"> - дефинишу електро- енергетска постројења, телекомуникациона постројења и сигнално-сигурносна постројења; - прикажу електро – енергетска постројења; - прикажу телекомуникациона постројења; - прикажу сигнално-сигурносна постројења; - протумаче утицај врсте сигнализације на организацију саобраћаја и безбједност; - разликују опасности код електровуче и прикажу мјере заштите од опасности; - илуструју основне телекомуникационе водове на жељезници; - класификују начине организације жељезничког саобраћаја; - изложе начин организације саобраћаја у зависности од сигнално-сигурносних уређаја; - илуструју начин рада сигнално- сигурносних уређаја .				
Теме				
<ul style="list-style-type: none"> 1. Електро-енергетска постројења; 2. Телекомуникациона постројења; 3. Сигнално-сигурносна постројења.				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Електро-енергетска	<ul style="list-style-type: none"> • објасни систем електричне вуче; • наброји стабилна постројења	<ul style="list-style-type: none"> • прикаже системе електричне вуче;	<ul style="list-style-type: none"> • показује интерес за самосталним	За извођење наставе користити стандардну учионицу која

<p>постројења</p>	<ul style="list-style-type: none"> електричне вуче; објасни улогу постројења за трансформацију енергије (електровучне подстанице); објасни функцију контактне мреже; наброји компоненте контактне мреже; објасни улогу постројења за секционисање; објасни улогу и начин рада центра за даљинско управљање; објасни опасности и мјере заштите у условима електричне вуче; објасни улогу и примјену заштитне мотке за уземљење. 	<ul style="list-style-type: none"> прикаже стабилана постројења електричне вуче; прикаже средства за трансформацију енергије; илуструје елементе контактне мреже; прикаже везу пантографа и контактне мреже; илуструје начин рада средстава за секционисање; илуструје начин рада центра за управљање; тумачи опасности од могућег утицаја контактне мреже; илуструје примјену заштитне мотке за уземљење. 	<p>учењем, радом и напредовањем;</p> <ul style="list-style-type: none"> самоувјерено приступа учењу; има позитиван став према новој технологији и њеној практичној примјени; поштује захтјеве корисника саобраћајних услуга, те савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; ефикасно планира и организује вријеме; испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на 	<p>посједује мултимедијалну опрему.</p> <p>У свим јединицама примјенити фронтални облик рада (користећи предавања кратког трајања, предавања уз употребу пројекција, предавања уз употребу штампаног материјала и предавања комбинована с питањима) комбинован са доле наведеним облицима и методама.</p> <p>Примијенити индивидуални облик рада при изучавању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дефинисања подсистема енергија; - дефинисања подсистема контрола управљање и сигнализација; - дефинисања параметара електро-енергетских постројења; - дефинисања параметара телекомуникационих постројења - дефинисања параметара сигнално-сигурносних постројења. <p>Примијенити групни облик рада при изучавању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описа начина рада електро-енергетски постројења; - описа улоге електро-енергетски постројења;
<p>2. Телекомуникациона постројења;</p>	<ul style="list-style-type: none"> објасни улогу телекомуникационог система у жељезничком саобраћају; објасни шта је пружни вод и улогу заједничког пружног вода; објасни организацију саобраћаја и примјену телекомуникационих уређаја на пругама јачег обима саобраћаја; опису диспечерски телефонски уређај и његову примјену; опису радио-диспечерски систем везе и начин његовог рада; објасни примјену : интерфона, регистрофона, разгласни уређаја и телепринтера. 	<ul style="list-style-type: none"> прикаже рад телекомуникационог система; илуструје основне елементе телекомуникационе везе; прикаже телекомуникационе везе на различитим пругама; илуструје пружне водове; прикаже рад сваког вода посебно; прикаже радио диспечерски уређај; илуструје рад диспечерског телефонског уређаја; изложи концепт радио-диспечерске везе; прикаже улогу интерфона; илуструје начин примјене интерфона, регистрофона, 	<p>учењем, радом и напредовањем;</p> <ul style="list-style-type: none"> самоувјерено приступа учењу; има позитиван став према новој технологији и њеној практичној примјени; поштује захтјеве корисника саобраћајних услуга, те савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; ефикасно планира и организује вријеме; испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на 	<p>посједује мултимедијалну опрему.</p> <p>У свим јединицама примјенити фронтални облик рада (користећи предавања кратког трајања, предавања уз употребу пројекција, предавања уз употребу штампаног материјала и предавања комбинована с питањима) комбинован са доле наведеним облицима и методама.</p> <p>Примијенити индивидуални облик рада при изучавању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дефинисања подсистема енергија; - дефинисања подсистема контрола управљање и сигнализација; - дефинисања параметара електро-енергетских постројења; - дефинисања параметара телекомуникационих постројења - дефинисања параметара сигнално-сигурносних постројења. <p>Примијенити групни облик рада при изучавању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описа начина рада електро-енергетски постројења; - описа улоге електро-енергетски постројења;

		разгласних уређаја и телепринтера.	тимски рад, • испољи позитиван однос према професионално–етичким нормама и вриједностима; • испољи иницијативу и предузимљивост; • испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	<ul style="list-style-type: none"> - описа начина рада телекомуникационих постројењ; - описа улоге телекомуникационих постројења - описа рада сигнално-сигурносних постројења. - описа улоге сигнално-сигурносних постројења. <p>У електронској форми приказати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шему електро-енергетски постројења; - шему контактне мреже; - шему секционисања; - шеме даљинског центра за управљање; - шеме постављања заштитне мотке; - шему пружних водова; - шеме диспечерског телефонског уређаја; - шеме шински струјних кола; - шеме сигналних поставница; - шеме напајања сигнално-сигурносних уређаја; - шеме аутоматског пружног блока; - шеме прелаза пруге у нивоу пута.
3. Сигнално-сигурносна постројења;	<ul style="list-style-type: none"> • објасни са кибернетичке тачке гледишта сложеност система управљање жељезничким саобраћајем; • наброји системе управљања жељезничким саобраћајем; • објасни појам скретнице као дио колосијечног постројења на коме су могућа десити сва угрожавања; • објасни појам бројача осовина; • дефинише сигнализацију на основу конструкције, броја сигналних знакова које може да оформи сигнал; • опише улогу станичних сигнално-сигурносних уређаја и изврши њихову класификацију; • наброји уређаје електричне централизације; • објасни начин напајања електричном енергијом уређаја станичне централизације; • објасни који су уређаји за обезбјеђивање саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> • прикаже специфичности жељезничког саобраћаја са позиција могуће угрожености кретањем воза; • илуструје положај скретнице са позиције сигнално сигурносне технике; • изложи начин рада шински струјних кола ; • изложи начин рада бројача осовина; • прикаже специфичности механичке сигналне поставнице и илуструје њен рад; • прикаже специфичности електромеханичке сигналне поставнице и илуструје њен рад; • прикаже специфичности електричне сигналне поставнице и илуструје њен рад; • разликује сигнале у односу на њихову употребу; 		

	узаstopних возова; • објасни уређаје за регулисање и обезбјеђење саобраћаја на мјестима укрштавања жељезничког и друског саобраћаја; • опише систем диспечерске централизације.	•изложи принципе централизације; •разликује начин напајања; •прикаже рад аутоматског пружног блока; •прикаже начин заштите у зависности од начина обезбјеђења путних прелаза.		
Интеграција				
Практична настава, Саобраћајна географија, Кочнице и кочење жељезничких возила, Употреба кола и локомотива; Организација жељезничког саобраћаја, Служба вуче.				
Извори				
Извори које наставник може користити у раду: - Милош Ивић, Тома Милојковић, Станислав Станковић, Драгутин Костић, „Жељезничка постројења“, 1997., Завод за уџбенике и наставна средства Београд; - Зоран Милићевић, „Вуча возова“, 2001., Предузеће за жељезничку издавачку-новинску делатност д.о.о. Београд; - Милић Милићевић, Звонимир Јеремић, 1982. „Технички системи за регулисање и безбједност жељезничког саобраћаја – жељезнички сигнално сигурносни уређаји“, Саобраћајни факулте Београд. - Зоран Аврамаовић, 2008. „Пројектовање станичних релејних СС уређаја“, Саобраћајни факулте Београд. - остали одобрени уџбеници; - стручна литература; - видео записи; - интернет				
Оцјењивање				
Праћење, вредновање и оцјењивање ученичких постигнућа се врши континуирано, у складу са Правилником. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Оцјењивање ће се провести кроз двије технике: усмено испитивање и тест. Наставник може да оцјењује: - тачност и прецизност знања; - степен укључености у рад у одјелењу и групи; - активност ученика на настави, - прецизност датих солуција и комплетност датог одговора на тесту.				